

Megjelen hetenkint kétszer
szerdán és szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoraljaujhely, Főter 9 szám

Telefon: 42. szám.

Leiratokat nem adunk vissza.

nyitárban minden garmond sor 40 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

Előfizetési ára:

Egész évre 12 korona, félévre 6 kor
negyedévre 3 korona.

Egyes szám ára 12 fillér.

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden szó után
2 fill. Petít betűknél nagyobb, avagy
díszbetűkkel, vagy kerettel ellátott hir-
detések törmérték szerinti egy negyszög-
centim. után 8 fill. — Állandó hirdeté-
seknek árkedvezmény.

Szerbia utolsó napjai.

— nov. 17.

Svájci számkivetettségből, hosszú epedések, türelmetlen álmok, kedvetlen nélkülözések után királyi trónra jutott Karagyorgyevics Péter. Hogy az elődöt úgy kellett erőszakosan a másvilágra küldeni, az nem volt szokatlan utja Szerbiában a trónfoglalásnak. Kipróbált megismétlődése szinte a koronázási ünnep kellékévé, a megszentelt cerimóniák némileg zord, de impozáns előzményévé tette a királygyilkosságot. De az emlék, ha véres, mégis csak kellemetlen. Jó azt feledni és főleg feledtetni. Péter fény után kapkodott, a sötét lelkiismeret vad áhítozásával. Ragyogó koronát akart, szimbólumát egy nagy birodalomnak, mely husz milliónyi népességgel kápráztasson s a jmai Szerbián kívül Boszniát és Hercegovinát, Dalmáciát, Albániát, Horvátországot és a magyar Alföld tetemes részét foglalja magában. Szóval egészen új s noha cári rokonsággal is kérkedő, de azért még mindig nem eléggé előkelő dinasztiaját főképpen a mi rovásunkra a karta nobilitásban és hatalomban pompázóvá fölmagasztalni. Hü alattvalói, katonák és népvézerek, szintén nagyszerb álmok haszonleső álmodói, megkezdték a tett propagandáját. Alattomos aknázással működtek ellentük először, majd, mint régi gyakorlott bérnyilkosok, a nagy tettel döbentették meg az egész világot, Mi elégtételt akartunk, nekünk, ha létünkrol lemondani nem akartunk, elégtételt kellett vennünk.

A sors megadta nekünk ezt az elégtételt. Szerbia rettentő szenvedések után, ha néha lélegzethez jutott is s új erővel lángolt is föl népében a nagyözölás, most oly közel áll megbűnhődésének végső beteljesüléséhez, hogy menekülése már nincs neki. A célt tehát, amelyet a háborúval kitűztünk, mi már elértük volna. De közben más és sokkal hatalmasabb ellenségek támadtak ránk Szerbia ürügyén, mind vadul ránk éhezett, véres, vicsorgó szájjal, amely a testünköl, földünköl akart letépni egy-egy darabot. Hogy föltartóztattuk a veszett ránk fenekedőket, az drága életekben, tömérdek értékben már eddig is annyiba került nekünk, hogy értük Szerbia minden elégtétele, maga Szerbia, minden vagyonával, népével és csordáival csak nagyon kis kárpótlás volna. A háboru maga már más célokat tűzött ki nekünk, mint amilyen céllal elindultunk. Mi most

elsősorban ugyan még mindig azt valljuk legfőbb vágyunknak, hogy soha többé Szerbia a békénket meg ne ronthassa; de ezenkívül kell, hogy ami kárt gazdaságunk tökében, elvesztett munkáerő elvesztett munkájában, fejlődésben szenvedett, az mind kárpótlódjék. S ezenkívül garanciánk legyenek majd arra, hogy egy erőteljes, állandó gazdasági lendülés adja meg méltó pozíciókat, hogy a monarchia valóban egyik nagyhatalmassága, ellenségnek bárátnak egyaránt imponáló gazdag állama legyen Európának.

Nyolcvanhét millió

a köztisztviselőknek.

Az államsegély nagysága.

— nov. 17.

A kormány az országgyűlés legközelebbi ülésezése alkalmával előterjesztendő indemnitás-törvényjavaslat keretében a törvényhozástól nyolcvanhétmillió koronának rendelkezésre bocsátását szándékozik kérni a közszolgálati alkalmazottaknak a háboru hosszu tartama folytán szükséges segélyezésére.

Ez összegből a kormány által egyes erre különösen ráutalt alkalmazottaknak már engedélyezett és be nem tudandó rendkívüli segélyeken felül segélyben fognak részesülni az összes tényleges közszolgálati alkalmazottak, akik az államtól vagy az állam hozzájárulásával kapják illetményeiket. A nyújtandó segélyeket az állami és az ezekkel egy tekintet alá eső rendszeresített alkalmazottakra vonatkozóan 1916. január 1-én megillető fizetés természetével bíró illetmények egy évi összegének husz százaléban állapítja meg.

Az így számított segély azonban a tisztviselőknek, tanároknak, tanítóknak és az ezekkel egy tekintet alá eső alkalmazottaknak 400 koronánál, az atisztteknél és szolgáknál s az ezekhez hasonló mértékű illetmények élvezetében álló alkalmazottaknak pedig 200 koronánál kevesebb nem lehet. Az óvónöket, a kezelöket (kezelőnöket) és díjnököket egyformán 300 korona egyszeri segélyben részesítik. Ugyancsak az élvezett illetmények mértékére való tekintet nélkül 400 korona segély lesz engedélyezendő a községi és körösvosoknak, az 1913. évi XVI. törvények határozmányai alá tartozó községi és hitfelekezeti elemi népiskolai tanítóknak és tanítónöknök, továbbá a községi és körjegyzöknök, 300 korona a segédjegyzöknök, 200 korona a rendszeresített állandó állásokat betöltö egyéb községi közigazgatási alkalmazottaknak.

Az engedélyezendő egyszeri segélyek 1916. január 1-től kezdve tíz egyenlő előzetes havi részletben lesznek a tényleges szolgálat kötelékében álló alkalmazottak részére kifizetendők s e segélyek azonfelül, hogy minden állami, törvényhatósági és községi adó alól mentesek lennének,

sem lefoglalhatók, sem átruházhatók vagy elzalogosíthatók nem lesznek.

A kormány ezenfelül gondoskodni kíván arról is, hogy az 1912. évi LVIII. törvények alapján állami segélyben részesülő törvényhatósági és rendezett tanácsu városok ugyanolyan egyszeri segélyben részesíthessék alkalmazottaikat, mint a minő segélyek a fentiek szerint az állam által engedélyezendők lesznek. A kormány a városoknak e célból leendő támogatására a nyolcvanhétmillió koronán felül megfelelő további összeg rendelkezésére bocsátását szándékozik a törvényhozástól kérni.

Aage Madelunggal

az étkezökocsiban.

A nagy író szerint az antánt vereségét megpecsételi az összeköttetés megszervezése Törökországgal.

— nov. 17.

Magas, szikár, németül beszélő urral ültem együtt az étkező kocsiban egyik asztalánál és mikor illemtudóan bemutatkoztam neki, az idegen szerényen mondotta meg a nevét:

— Aage Madelung!

A magyar katonák vitézségének és a magyar nemzet nagyrahivatottságának ez a világhírű megéklője órák hosszágúlt együtt velem és beszélt, beszélt a költök színes, pompázó nyelvén a magyar katonáról, a magyar nemzetről, amit ő most kezdet megismerni és beszélt a központi hatalmak óriási erejéről, meg a bolgárok és a törökök bámulatos vitézségéről.

Most a Gallipoli félszigetről jött a kitünö író. Elbeszélte, hogy végigjárta a világ valamennyi harterét, de azt a leirhatatlan hősiességet, amit most a török katonák között látott, még álmodni sem merete.

Biz eddig nem nagyon irtunk róla — mondja Madelung — azért mindenki tudta, hogy a törököknek nem volt annyi municiójuk, amennyivel egy győzelmes háborut végig lehetett volna harcolni. Az antánt-ütegek napokon által okádták a borzalmas tüzet a törökökre, de ezek nem válaszolhattak kellőképpen az antánt-ágyuk szavára, azon egyszerű oknál fogva, mert nem volt munició. Csak a nagyon szükséges pillanatban szólta bele a harcba a török ágyuk, csak akkor, amikor a kilövendő lövegek biztos hatást érnek el. Az antánt gyalogság az ágyuk fedezete alatt indult rohamra a török állások ellen és míg minden más harterén a rohamra induló gyalogság fele az ellenség tüzelése folytán elvész, amíg az ellenséges állásokhoz jut, addig itt a gyenge török tüzelés miatt majdnem az egész antánt rajvonall elert a török állásokig. És itt tündökölt ki a katonai erények minden csillogásával a törökök hősiessége. Szuronnyal, puskatussal, söt sokszor pusztá kézzel állották az ellenség rohamát. Soha nem futott meg a török katona, hanem valami el nem mondható vad fanatizmussal minden esetben visszaverték az ellenséget. A rohamok a Gallipoli félszigeten mindig ádáz közelharccá fejlődtek, amelyekben mindig az antánt-csapatok maradtak alól.

— Most megnyilt az ut Berlin-től Bagdadig és vele együtt megnyilt a lehetősége annak, hogy a munició óriási tömegét szállíthassák Törökországba. Ki sem számítható, hogy a török katonák hősiessége mellett a Gallipoli félszigeten mit fog művelni a munició-bőség, melynek segítségével erélyes offenzíva indulhat meg a part szegélyén lévő ellenség ellen.

Törökországban a hangulat nagyon bizakodó, mondhatni vidámabb, mint amilyennek egy háboruban álló országban szabad lenni. Az üzletek jól mennek, olesóság van, napról-napra megjelennek a szövetségesek győzelmeiről szóló hírek, emberben aránylag kevés veszteségük van és egy szebb, egy boldogabb jövőt látnak maguk előtt. Ezért vidámak a törökországi emberek.

Bolgárián is keresztül jöttem. Voltam a franciák elleni fronton is és mondhatom, nem sokat törödnék a franciákkal. Egyebekben pedig az én véleményem az, hogy az antánt segítségére teljesen elkésett. Szerbiával 18-20 napon belül feltétlenül végeznék a szövetségesek. Az antánt balkáni akciója csak erőltetett demonstráció, mert célját már abban a pillanatban elvesztette, amikor a központi hatalmak tartósan megteremtették az összeköttetést Törökországgal. Fontoljuk meg komolyan, az antánt-segítség meg komolyan, az antánt más harterekről elvonván, háromszázezer embert tud Szerbia segítségére küldeni. Vajjon elképzelhető-e, hogy a nagy török segítséggel megerősített bolgár hadsereg, meg az egyesült osztrák-magyar és német erök ellen a háromszázezer emberrel megerősödött vert szerb hadsereg eredményt tudjon elérni? Erre sem az angolok, sem a franciák nem gondolnak komolyan és ami a legtragikusabb, maguk a szerbek sem! Az antánt-segítség csupán a szövetségi hűség demonstrálását célozza.

Bolgáriában tartózkodva valami nagyon furcsán éreztem magam a nagyfoku olesóság miatt. Sehogysem tudtam beleszokni az élelmiszerek neveltségesen olesó árába és szinte azt hittem, hogy Álomországban vagyok. Bolgáriában nagy az élelmiszer készlet amiatt, hogy a tavalyi termést nem tudták exportálni.

Aage Madelung elmondta, hogy most Berlinbe utazik, ahol könyvet fog kiadni a Gallipoli félszigeten szerzett tapasztalatairól.

Apróságok

az olasz harctérről.

— nov. 17.

Ezen a címen a multkor már köztünk néhányat egy ujhelyi tartalékos hadnagynak, ifj. Somogyi Bertalannak, Somogyi Bertalan nyug. vm. t. alügyész fiának egészséges humorral megirt jellemző feljegyzéseiből, a melyek az olasz harterén dül s ránk nézve végtelenül dicsőséges harcokból valók.

Azóta ismét több ilyen apróságot juttatott hozzánk Kottán György, az

POLENAI GYÓGYVIZ.

Természetes égvényes savanyuviz-forrás. Különleges szer gyomorhaj és köszvény ellen. Kitünö ízű. Igen üdítö ásványviz. Tejjel vegyítve a legjobb nyálkaoldó szer. Borral vegyítve a legjobb fröccs. Mindenütt kapható. Megrendelhető az uradalmi ásványvizek kezeléségénél Szolyván

Megjelen hetenkint kétszer
szerdán és szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
sátoraljaujhely, Főter 9 szám

Telefon: 42. szám.

Leiratokat nem adunk vissza.

nyiltárban minden garmond sor 40 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

Előfizetési ára:

Egész évre 12 korona, félévre 6 kor
negyedévre 3 korona.

Egyes szám ára 12 fillér.

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden szó után
2 fill. Petit betűknél nagyobb, avagy
díszbetűvel, vagy kerettel ellátott hir-
detések törmérték szerint egy négyszög
centim. után 8 fill. — Állandó hirdeté-
seknek árkedvezmény.

Szerbia utolsó napjai.

— nov. 17.

Svájci számkivetettségből, hosszú epedések, türelmetlen álmok, kedvetlen nélkülözések után királyi trónra jutott Karagyorgyevics Péter. Hogy az elődöt úgy kellett erőszakosan a másvilágra küldeni, az nem volt szokatlan utja Szerbiában a trónfoglalásnak. Kipróbált megismétlődése szinte a koronázási ünnep kellékévé, a megszentelt cerimóniák némileg zord, de impozáns előzményévé tette a királygyilkosságot. De az emlék, ha véres, mégis csak kellemetlen. Jó azt feledni és főleg feledtetni. Péter fény után kapkodott, a sötét lelkiismeret vad áhításával. Ragyogó koronát akart, szimbólumát egy nagy birodalomnak, mely husz milliónyi népességgel kápráztasson s a jmai Szerbián kívül Boszniát és Hercegovinát, Dalmáciát, Albániát, Horvátországot és a magyar Alföld tetemes részét foglalja magában. Szóval egészen új s noha cári rokonsággal is kérkedő, de azért még mindig nem eléggé előkelő dinasztiaját főképpen a mi rovásunkra a karta nobilitásban és hatalomban pompázóvá fölmagasztalni. Hü alattvalói, katonák és népvézerek, szintén nagyszerb álmok haszonleső álmodói, megkezdték a tett propagandáját. Alattomos aknázással működtek ellentük először, majd, mint régi gyakorlott bergyilkosok, a nagy tettel döbentették meg az egész világot, Mi elégtételt akartunk, nekünk, ha létünkéről lemondani nem akartunk, elégtételt kellett vennünk.

A sors megadta nekünk ezt az elégtételt. Szerbia rettentő szenvedések után, ha néha lélegzethez jutott is s új erővel lángolt is föl népében a nagyözölás, most oly közel áll megbűnhődésének végső beteljesüléséhez, hogy menekülése már nincs neki. A célt tehát, amelyet a háborúval kitűztünk, mi már elértük volna. De közben más és sokkal hatalmasabb ellenségek támadtak ránk Szerbia ürügyén, mind vadul ránk éhezett, véres, vicsorgó szájjal, amely a testünkől, földünkől akart letépni egy-egy darabot. Hogy föltartóztattuk a veszett ránk fenekedőket, az drága életekben, tömérdek értékben már eddig is annyiba került nekünk, hogy értük Szerbia minden elégtétele, maga Szerbia, minden vagyonával, népével és csordáival csak nagyon kis kárpótlás volna. A háboru maga már más célokat tűzött ki nekünk, mint amilyen céllal elindultunk. Mi most

elsősorban ugyan még mindig azt valljuk legfőbb vágyunknak, hogy soha többé Szerbia a békénket meg ne ronthassa; de ezenkívül kell, hogy ami kárt gazdaságunk tőkében, elvesztett munkaerő elvesztett munkájában, fejlődésben szenvedett, az mind kárpótlódjék. S ezenkívül garanciánk legyenek majd arra, hogy egy erőteljes, állandó gazdasági lendülés adja meg méltó pozíciókat, hogy a monarchia valóban egyik nagyhatalmassága, ellenségnek barátnak egyaránt imponáló gazdag állama legyen Európának.

Nyolcvanhét millió

a köztisztviselőknek.

Az államsegély nagysága.

— nov. 17.

A kormány az országgyűlés legközelebbi ülésezése alkalmával előterjesztendő indemnitás-törvényjavaslat keretében a törvényhozástól nyolcvanhétmillió koronának rendelkezésre bocsátását szándékozik kérni a közszolgálati alkalmazottaknak a háboru hosszú tartama folytán szükséges segélyezésére.

Ez összegből a kormány által egyes erre különösen ráutalt alkalmazottaknak már engedélyezett és be nem tudandó rendkívüli segélyeken felül segélyben fognak részesülni az összes tényleges közszolgálati alkalmazottak, akik az államtól vagy az állam hozzájárulásával kapják illetményeiket. A nyújtandó segélyeket az állami és az ezekkel egy tekintet alá eső rendszeresített alkalmazottakra vonatkozóan 1916. január 1-én megillető fizetés természetével bíró illetmények egy évi összegének husz százalékban állapítja meg.

Az így számított segély azonban a tisztviselőknél, tanároknál, tanítóknál és az ezekkel egy tekintet alá eső alkalmazottaknál 400 koronánál, az aliszteknél és szolgáknál s az ezekhez hasonló mértékű illetmények élvezetében álló alkalmazottaknál pedig 200 koronánál kevesebb nem lehet. Az óvónöket, a kezelőket (kezelőnőket) és díjnököket egyformán 300 korona egyszeri segélyben részesítik.

Ugyancsak az élvezett illetmények mértékére való tekintet nélkül 400 korona segély lesz engedélyezendő a községi és körorvosoknak, az 1913. évi XVI. törvényeikk határozmányai alá tartozó községi és hitfelekezeti elemi népiskolai tanítóknak és tanítónöknök, továbbá a községi és körjegyzőknek, 300 korona a segédjegyzőknek, 200 korona a rendszeresített állandó állásokat betöltő egyéb községi közigazgatási alkalmazottaknak.

Az engedélyezendő egyszeri segélyek 1916. január 1-től kezdve tíz egyenlő előzetes havi részletben lesznek a tényleges szolgálat kötelékében álló alkalmazottak részére kifizetendők s e segélyek azonfelül, hogy minden állami, törvényhatósági és községi adó alól mentesek lennének,

sem lefoglalhatók, sem átruházhatók vagy elzálogosíthatók nem lesznek.

A kormány ezenfelül gondoskodni kíván arról is, hogy az 1912. évi LVIII. törvényeikk alapján állami segélyben részesülő törvényhatósági és rendezett tanácsu városok ugyanolyan egyszeri segélyben részesíthessék alkalmazottaikat, mint a minő segélyek a fentiek szerint az állam által engedélyezendők lesznek. A kormány a városoknak e célból leendő támogatására a nyolcvanhétmillió koronán felül megfelelő további összeg rendelkezésére bocsátását szándékozik a törvényhozástól kérni.

Aage Madelunggal

az étkezökocsiban.

A nagy író szerint az ántánt vere-ségét megpecsételi az összekötés megszervezése Törökországgal.

— nov. 17.

Magas, szikár, németül beszélő urral ültem együtt az étkezökocsi egyik asztalánál és mikor illemtudóan bemutatkoztam neki, az idegen szerényen mondotta meg a nevét:

— Aage Madelung!

A magyar katonák vitézségének és a magyar nemzet nagyraihivatottságának ez a világhírű megéklője órák hosszágúlt együtt velem és beszélt, beszélt a költők színes, pompázó nyelvén a magyar katonáról, a magyar nemzetről, amit ő most kezdett megismerni és beszélt a központi hatalmak óriási erejéről, meg a bolgárok és a törökök bámulatos vitézségéről.

Most a Gallipoli félszigetről jött a kitűnő író. Elbeszélte, hogy végigjárta a világ valamennyi harterét, de azt a leirhatatlan hősiességet, amit most a török katonák között látott, még álmodni sem mert.

Biz eddig nem nagyon irtunk róla — mondja Madelung — azért mindenki tudta, hogy a törököknek nem volt annyi municiójuk, amennyivel egy győzelmes háborut végig lehetett volna harcolni. Az ántánt-ütegek napokon által okádták a borzalmas tüzet a törökökre, de ezek nem válaszolhattak kellőképpen az ántánt-ágyuk szavára, azon egyszerű oknál fogva, mert nem volt munició. Csak a nagyon szükséges pillanatban szöltak bele a harcba a török ágyuk, csak akkor, amikor a kilövendő lövegek biztos hatást érnek el. Az ántánt gyalogság az ágyuk fedezete alatt indult rohamra a török állások ellen és míg minden más harterén a rohamra induló gyalogság fele az ellenség tüzelése folytán elvész, amíg az ellenséges állásokhoz jut, addig itt a gyenge török tüzelés miatt majdnem az egész ántánt rajvonallal ért a török állásokig. És itt tündökölt ki a katonai erények minden csillogásával a törökök hősiessége. Szuronnyal, puskatussal, sőt sokszor pusztá kézzel állották az ellenség rohamát. Soha nem futott meg a török katona, hanem valami el nem mondható vad fanatizmussal minden esetben visszaverték az ellenséget. A rohamok a Gallipoli félszigeten mindig ádáz közelharccá fejlődtek, amelyekben mindig az ántánt-csapatok maradtak alól.

— Most megnyit az ut Berlin-től Bagdadig és vele együtt megnyit a lehetősége annak, hogy a munició óriási tömegét szállíthassák Törökországba. Ki sem számítható, hogy a török katonák hősiessége mellett a Gallipoli félszigeten mit fog művelni a munició-bőség, melynek segítségével erőyes offenzíva indulhat meg a part szegélyén lévő ellenség ellen.

Törökországban a hangulat nagyon bizakodó, mondhatni vidámabb, mint amilyenek egy háboruban álló országban szabad lenni. Az üzletek jól mennek, olesóság van, napról-napra megjelennek a szövetségesek győzelmeiről szóló hírek, emberben aránylag kevés veszteségük van és egy szebb, egy boldogabb jövőt látnak maguk előtt. Ezért vidámak a törökországi emberek.

Bolgárián is keresztül jöttem. Voltam a franciák elleni fronton is és mondhatom, nem sokat törődnek a franciákkal. Egyebekben pedig az én véleményem az, hogy az ántánt segítsége teljesen elkésett. Szerbiával 18-20 napon belül feltétlenül végeznék a szövetségesek. Az ántánt balkáni akciója csak erőltetett demonstráció, mert célját már abban a pillanatban elvesztette, amikor a központi hatalmak tartósan megeremítették az összekötést Törökországgal. Fontoljuk meg komolyan, az ántánt-segítség egy komolyan, az ántánt más harterekről elvonván, háromszázezer embert tud Szerbia segítségére küldeni. Vajjon elképzelhető-e, hogy a nagy török segítséggel megerősített bolgár hadsereg, meg az egyesült osztrák-magyar és német erők ellen a háromszázezer emberrel megerősödött vert szerb hadsereg eredményt tudjon elérni? Erre sem az angolok, sem a franciák nem gondolnak komolyan és ami a legtragikusabb, maguk a szerbek sem! Az ántánt-segítség csupán a szövetségi hűség demonstrálását célozza.

Bolgáriában tartózkodva valami nagyon furcsán éreztem magam a nagyfoku olesóság miatt. Sehogysem tudtam beleszokni az élelmiszerek neveltségesen olesó árába és szinte azt hittem, hogy Álomországban vagyok. Bolgáriában nagy az élelmiszer készlet amiatt, hogy a tavalyi termést nem tudták exportálni.

Aage Madelung elmondta, hogy most Berlinbe utazik, ahol könyvet fog kiadni a Gallipoli félszigeten szerzett tapasztalatairól.

Apróságok

az olasz harctérről.

— nov. 17.

Ezen a címen a multkor már közzöltünk néhányat egy ujhelyi tartalékos hadnagynak, ifj. Somogyi Bertalannak, Somogyi Bertalan nyug. vm. t. alügyész fiának egészséges humorral megírt jellemző feljegyzéseiből, a melyek az olasz harterén dül s ránk nézve végtelenül dicsőséges harcokból valók.

Azóta ismét több ilyen apróságot juttatott hozzánk Kottán György, az

POLENAI GYÓGYVIZ.

Természetes égvényes savanyuviz-forrás. Különleges szer gyomorhaj és köszvény ellen. Kitűnő ízű. Igen fűdítő ásványviz. Tejjel vegyítve a legjobb nyálkaoldó szer. Borral vegyítve a legjobb fröccs. Mindenütt kapható. Megrendelhető az uradalmi ásványvizek kezeléségénél Szolyván

Megjelen hetenkint kétszer
szerdán és szombaton.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoraljajhely, Főter 9 szám

Telefon: 42. szám.

Leiratokat nem adunk vissza.

Írástérben minden garmond sor 40 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

Előfizetési ára:

Egész évre 12 korona, félévre 6 kor
negyedévre 3 korona.

Egyes szám ára 12 fillér.

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden szó után
2 fill. Petít betűknél nagyobb, avagy
díszbetűkkel, vagy kerettel ellátott hir-
detések térmérték szerint egy négyszög-
centim. után 8 fill. — Állandó hirdeté-
seknél árkedvezmény.

Szerbia utolsó napjai.

— nov. 17.

Svájei számkivetettségéből, hosszú epedések, türelmetlen álmok, kedvetlen nélkülözések után királyi tróura jutott Karagyorgyevics Péter. Hogy az elődöt úgy kellett erőszakosan a másvilágra küldeni, az nem volt szokatlan utja Szerbiában a trónfoglalásnak. Kipróbált megismétlődése szinte a koronázási ünnep kellékévé, a megszentelt cerimóniák némileg zord, de impozáns előzményévé tette a királygyilkosságot. De az emlék, ha véres, mégis csak kellemtelen. Jó azt feledni és főleg feledtetni. Péter fény után kapkodott, a sötét lelkiismeret vad áhítozásával. Ragyogó koronát akart, szimbólumát egy nagy birodalomnak, mely husz milliónyi népevel kápráztasson s a mai Szerbián kívül Boszniát és Hercegovinát, Dalmáciát, Albániát, Horvátországot és a magyar Alföld tetemes részét foglalja magában. Szóval egészen új s noha cári rokonsággal is kérkedő, de azért még mindig nem eléggé előkelő dinasztiaját főképpen a mi rovásunkra akarta nobilitásban és hatalomban pompázóvá fölmagasztalni. Hü alattvalói, katonák és népezérek, szintén nagyszerb álmok haszonleső álmódói, megkezdtek a tett propagandáját. Alattomos aknazással működtek ellenük először, majd, mint régi gyakorlott bérgyilkosok, a nagy tettel dobentették meg az egész világot. Mi elégtételt akartunk, nekünk, ha létünkről lemondani nem akartunk, elégtételt kellett vennünk.

A sors megadta nekünk ezt az elégtételt. Szerbia rettentő szenvedések után, ha néha lélegzethez jutott is s új erővel lángett is föl népében a nagyozlás, most oly közel áll megbűnhődésének végső beteljesüléséhez, hogy menekülése már nincs neki. A célt tehát, amelyet a háborúval kitűztünk, mi már elértük volna. De közben más és sokkal hatalmasabb ellenségek támadtak ránk Szerbia ügyén, mind vadul ránk éhezett, véres, vicsorgó szájjal, amely a testünkből, földünkből akart letépni egy-egy darabot. Hogy föltartóztattuk a vesztett ránk fenekedőket, az drága életekben, tömérdek értékben már eddig is annyiba került nekünk, hogy értük Szerbia minden elégtétele, maga Szerbia, minden vagyonával, népével és csordáival csak nagyon kis kárpótlás volna.

A háboru maga már más célokat tűzött ki nekünk, mint amilyen céllal elindultunk. Mi most

elsősorban ugyan még mindig azt valljuk legfőbb vágyunknak, hogy soha többé Szerbia a békénket meg ne ronthassa; de ezenkívül kell, hogy ami kárt gazdaságunk tőkében, elvesztett munkaerő elvesztett munkájában, fejlődésben szenvedett, az mind kárpótlódjék. S ezenkívül garanciánk legyenek majd arra, hogy egy erőteljes, állandó gazdasági lendülés adja meg méltó pozíciókat, hogy a monarkia valóban egyik nagyhatalmassága, ellenségnek barátjának egyaránt imponáló gazdag állama legyen Európának.

Nyolcvanhét millió a köztisztviselőknek.

Az államsegély nagysága.

— nov. 17.

A kormány az országgyűlés legközelebbi üléseze alkalmával előterjesztendő indemnitás-törvényjavaslat keretében a törvényhozástól nyolcvanhétmillió koronának rendelkezésre bocsátását szándékozik kérni a közszolgálati alkalmazottaknak a háboru hosszú tartama folytán szükséges segélyezésére.

Ez összegből a kormány által egyes erre különösen ráutalt alkalmazottaknak már engedélyezett és be nem tudandó rendkívüli segélyeken felül segélyben fognak részesülni az összes tényleges közszolgálati alkalmazottak, akik az államtól vagy az állam hozzájárulásával kapják illetményeiket. A nyújtandó segélyeket az állami és az ezekkel egy tekintet alá eső rendszeresített alkalmazottakra vonatkozóan 1916. január 1-én megillető fizetés természetével bíró illetmények egy évi összegének husz százalékban állapítja meg.

Az így számított segély azonban a tisztviselőknél, tanároknál, tanítóknál és az ezekkel egy tekintet alá eső alkalmazottaknál 400 koronánál, az altisztviselőknél és szolgáknál s az ezekhez hasonló mértékű illetmények élvezetében álló alkalmazottaknál pedig 200 koronánál kevesebb nem lehet. Az övönöket, a kezelőket (kezelőnőket) és díjnokokat egyformán 300 korona egyszeri segélyben részesítik.

Ugyancsak az élvezett illetmények mértékére való tekintet nélkül 400 korona segély lesz engedélyezendő a községi és körorvosoknak, az 1913. évi XVI. törvények határozmányai alá tartozó községi és hitfelekezeti elemi népiskolai tanítóknak és tanítónőknek, továbbá a községi és körjegyzőknek, 300 korona a segédjegyzőknek, 200 korona a rendszeresített állandó állásokat betöltő egyéb községi közigazgatási alkalmazottaknak.

Az engedélyezendő egyszeri segélyek 1916. január 1-től kezdve tíz egyenlő éltetes havi részletben lesznek a tényleges szolgálat kötelékében álló alkalmazottak részére kifizetendők s e segélyek azonfelül, hogy minden állami, törvényhatósági és községi adó alól mentesek lennének,

sem lefoglalhatók, sem átruházhatók vagy elzálogosíthatók nem lesznek.

A kormány ezenfelül gondoskodni kíván arról is, hogy az 1912. évi LVIII. törvények alapján állami segélyben részesülő törvényhatósági és rendezett tanácsu városok ugyanolyan egyszeri segélyben részesíthessék alkalmazottaikat, mint a minő segélyek a fentiek szerint az állam által engedélyezendők lesznek. A kormány a városoknak e célból leendő támogatására a nyolcvanhétmillió koronán felül megfelelő további összeg rendelkezésére bocsátását szándékozik a törvényhozástól kérni.

Aage Madelunggal az étkezőkocsiban.

A nagy író szerint az antánt vere-ségét megpecsételi az összekötés megszervezése Törökországgal.

— nov. 17.

Magas, szikár, németül beszélő urral ültem együtt az étkező kocsiban egyik asztalánál és mikor illetudóan bemutatkoztam neki, az idegen szívesen mondogatta meg a nevét:

— Aage Madelung!

A magyar katonák vitézségének és a magyar nemzet nagyrahivatottságának ez a világhírű megénekelője órák hosszáig ült együtt velem és beszélt, beszélt a költők színes, pompázó nyelvén a magyar katonáról, a magyar nemzetről, amit ő most kezdett megismerni és beszélt a központi hatalmak óriási erejéről, meg a bolgárok és a törökök bámulatos vitézségéről.

Most a Gallipoli félszigetről jött a kitünő író. Elbeszélte, hogy végigjárta a világ valamennyi harterét, de azt a leírhatatlan hősiességet, amit most a török katonák között látott, még álmodni sem merte.

Biz eddig nem nagyon irtunk róla — mondja Madelung — azért mindenki tudta, hogy a törököknek nem volt annyi municiójuk, amennyivel egy győzelmes háborút végig lehetett volna harcolni. Az antánt-utak napokon által okadták a borzalmas tüzet a törökökre, de ezek nem válaszolhattak kellőképpen az antánt-ágyúk szavára, azon egyszerű oknál fogva, mert nem volt munició. Csak a nagyon szükséges pillanatban szóltak bele a harcba a török ágyúk, csak akkor, amikor a kilövendő lövegek biztos hatást érnek el. Az antánt gyalogság az ágyúk fedezete alatt indult rohamra a török állások ellen és míg minden más harterén a rohamra induló gyalogság fele az ellenség tüzeleése folytán elvész, amíg az ellenséges állásokhoz jut, addig itt a gyenge török tüzelés miatt majdnem az egész antánt rajvonul el a török állásokig. Es itt tündökölt ki a katonai erények minden csillogásával a törökök hősiessége. Szuronyal, puskatussal, sőt sokszor pusztá kézzel állották az ellenség rohamát. Soha nem futott meg a török katona, hanem valami el nem mondható vad fanatizmussal minden esetben visszaverték az ellenséget. A rohamok a Gallipoli félszigeten mindig ádáz közelharcok fejlődtek, amelyekben mindig az antánt-csapatok maradtak alól.

Most megnyílt az ut Berlin-től Bagdadig és vele együtt megnyílt a lehetősége annak, hogy a munició óriási tömegét szállíthassák Törökországba. Ki sem számítható, hogy a török katonák hősiessége mellett a Gallipoli félszigeten mit fog művelni a munició-bőség, melynek segítségével erélyes offenzíva indulhat meg a part szegélyén lévő ellenség ellen.

Törökországban a hangulat nagyon bizakodó, mondhatni vidámabb, mint amilyenek egy háboruban álló országban szabad lenni. Az üzletek jól mennek, olcsóság van, napról-napra megjelennek a szövetségesek győzelmeiről szóló hírek, emberben aránylag kevés veszteségük van és egy szebb, egy boldogabb jövőt látnak maguk előtt. Ezért vidámak a törökországi emberek.

Bolgárián is keresztl jöttem. Voltam a franciák elleni fronton is és mondhatom, nem sokat törődnek a franciákkal. Egyebekben pedig az én véleményem az, hogy az antánt segélye teljesen elkésett. Szerbiával 18-20 napon belül feltétlenül végeznék a szövetségesek. Az antánt balkáni akciója csak erőltetett demonstráció, mert célját már abban a pillanatban elvesztette, amikor a központi hatalmak tartósan megteremtették az összeköttetést Törökországgal. Fontoljuk meg komolyan, az antánt-segély értékét. — Mondjuk, hogy az antánt más harterekről elvonván, háromszázezer embert tud Szerbia segítségére küldeni. Vajon elképzelhető-e, hogy a nagy török segéllyel megerősített bolgár hadsereg, meg az egyesült osztrák-magyar és német erők ellen a háromszázezer emberrel megerősödött vert szerb hadsereg eredményt tudjon elérni? Erre sem az angolok, sem a franciák nem gondolnak komolyan és ami a legtragikusabb, maguk a szerbek sem! Az antánt-segély csupán a szövetségi hűség demonstrálására szolgál.

Bolgáriában tartózkodva valami nagyon furesán éreztem magam a nagyfoku olcsóság miatt. Sehogysem tudtam beleszokni az élelmiszerek neveltségesen olcsó árába és szinte azt hittem, hogy Alomországban vagyok. Bolgáriában nagy az élelmiszer készlet amiatt, hogy a tavalyi termést nem tudták exportálni.

Aage Madelung elmondta, hogy most Berlinbe utazik, ahol könyvet fog kiadni a Gallipoli félszigeten szerzett tapasztalatairól.

Apróságok az olasz harcterről.

— nov. 17.

Ezen a címen a multkor már közzöltünk néhányat egy ujhelyi tartalékos hadnagynak, ifj. Somogyi Bertalannak, Somogyi Bertalan nyug. vm. t. alügyész fiának egészséges humorral megírt jellemző feljegyzéseiből, a melyek az olasz harctéren dül s ránk nézve végtelenül dicsőséges harcokból valók.

Azóta ismét több ilyen apróságot juttatott hozzánk Kottán György, az

POLENAI GYÓGYVIZ.

Természetes égvényes savanyuviz-forrás. Különleges szer gyomorhaj és köszvény ellen. Kitünő izü. Igen áditó ásványviz. Tejjel vegyítve a legjobb nyálkaoldó szer. Borral vegyítve a legjobb fröccs. Mindenütt kapható. Megrendelhető az uradalmi ásványvizek kezelőségénél Szolyván

Erzsébet-kórház gondnoka, akinek szivességéből multkor is közöltük ezeket a színes haretéri apróságokat. — Örömmel vettük ezuttal is a nekünk átadott anyagot, egyben azonban részvétellel értesültünk, hogy annak szerzője, a vitéz Somogyi hadnagy a levelek megérkezése óta már súlyosan megsebesült. Egy kézi tusává fejlődött nagy ütökötet alkalmazásával jobb ágyékon szurták, szerencsére azonban sebé nem veszedelmes. Jelenleg a laibachi katonai kórházban fekszik kiváló orvososi kezelés alatt.

Ifj. Somogyi Bert 34-es hadnagy feljegyzéseiből itt adunk ismét néhányat:

X/22. Meguntuk a heverést, hát felmentünk a pánecélokhoz. Szepi, Pali, meg én! Szepitényleges főhadnagy. Istene egy legkiválóbb tisztje a hadseregnek. Pali vizes mérnök, én meg, — tudod? Baktattunk, csuszunk, hasaltunk, végre feljutottunk. Szepi kezdte, dobálta a jó öreg ripacos bombát csöstell. Jókévdü volt a talján, hát visszadobta. Mi a hegyibe! Ment, jött a bomba, pattogott rakásra. — Megunták az embereink a tétlen nézdegélést, pufogtatni kezdtek. A talján válaszolt. Ropogott a fegyver, gyurtuk, az istenfáját. Az aknavető főhadnagyunk csupa irigységéből közibük eresztett, a talján meg vissza! Nézte, bámulta a heccelődésünket a tüzérségi megfigyelő. Nem értette a dolgot, mit csinálhatott mást, közibük eresztett egy pár 6 és feles srappellt. Ezt már még sem hagyom, gondolta a miénk s vissza srappellezett, hogy öröm volt nézni. Szállt ide, küldözgettük mi is, mignem a „nehéz” megunta s belénk engedett egy jó öreg gránátot. Mit? ha te ütöd az én zsidómat, én ütöm a te zsidódat, gondolta a mi „nehezünk” s lötte cefetül a taljánt.

X/23. Verje meg a ragya, kisebb-fajta kalamitáért, így a lágerben fekszem, 4—5 nap mulva azt hiszem, újra hareképes leszek. Egy jó azonban van a dologban, t. i. irhatok elég s így tudomásodra hozhatom a nagy ágyúzást megelőző éjjelen a hó 17-én tartott nemzetközi koncertünk hiteles történetét. Marhát ettünk vacsorára, rummal öblítettük, ezután neki! Fel az első állásba. Csend volt, itt-ott szemtelenkedett csak egy-két lövés. Lassan csuszunk felfelé, majd fejünket lehajtva, egy pánecél mögé telepedtünk le, épen olyan mögé, mint aminő a gépfegyvert védi a gyalogsági tüztől. A többi pánecél meggett a legénység hasalt, néha-néha nagyot pattantva a pánecél zárható nyilásán.

Az első szám: felhívás keringőre volt. A bajtársam, aki civilben vizes mérnök, maga készítette bombát vágott át, vékony sivitő hagjával a két szót ordítva: „Szerbuc olasz.” Eliesen pattant szét a bomba, olyan hangot adva, mint mikor két óriási eintányért vernek össze a fortissimo erősbbitésére. Utána két-három talján golyóbis, majd csend. Nekigyürkötztünk három. Szepi, Pali, meg én, három tiszt, három jobb karral, versenysietéssel dobáltuk a mi jó öreg ripacsunkat! Dzsín, dzsín robbantak szét, közbe egy-egy világító rakéta, erősebb tüzelés, végre végkimerülés, (majd leszakadt a jobb karom). Abbanhagytuk! Vártuk, mikor kezd az „ipse.” Csend!... Ujboli felhívás: „Taliano! Szerbuc Taliano.” Messziről fojtott hangot repített felénk az esti szellő: „Servus.” Általános éljenzés, megszólalt az „ipse”, Feuer einstellen. Ne járjon a szád, de figyelj, volt a parancsunk. Szerbuc talján! Ujra az első hang: „Servus.” Venite Italiano, válasz: „Kommen Szi”; egész érthetetlen. Összeszedtük a talján tudományunkat, érte alatta gimnasiaiis latinuságot s ordítottunk, ahogy a tudónkból telt: „Venite Italiano!” A válasz ujra: „Kommen Szi”, most meg Pali kezdte: Picolo Emanueli abono Italiano, Cadorna Pfuji! Sem-

mi felelet. Pár pillanat mulva újra az én hangom: Venite Savoya! válasz-képen: Kommen Szi! Palenta! Vessz meg, ha már kukurica-málával kecsesgatsz! Elő a latinnal: „In vino veritas.” Csend! Eszembe jutott jó Bajusz Józsi bátyámmal való vendégszereplésem az ősi pataki kastélyban, rákezdem, ahogyan csak bírja a tudóm: Kunkelko mora tana tini tuni lestin kunkelko, kunkelko! Fujom e-én felül, kétszer, háromszor egymásután. A negyedik ismétlésnél már velem éneklik a bakák is, sőt azon veszem észre magamat, hogy a zászló-

alj tisztjeinek 70 %-a, felsietve az óriás zenében, velem énekel. Fel voltak villanyozva a kedélyek, hivatuk az olaszt ujra. Hej, csak próbált volna?! Egyszerre a tulsó oldalról átkiabál egy hang: „Parlamentter”, bizonyára azt gondolta, hogy azért orditunk olyan feszt, hogy valaki át akar menni s fél, hogy reá lönek! Ja! volt a felelet. Officier? Ja! Kommen Sie! Azt a beste lelked, minket mersz csábítani, bombát neki. 9 en dobáltuk, közbe zugott a dal: Kunkelko, mora tana tini tuni lestin kunkelko, mig csak kivirradt.

A VILÁGHÁBORÚ.

(A sajtóiroda hiteles távirati jelentései).

Nagy harcok az olasz fronton.

Budapest, nov. 16.

Az osztrák-magyar vezérkar jelenti:

Orosz hadszíntér:

Nincs ujság.

Olasz hadszíntér:

A doberdói fensik északi szakasza tegnap is a legmakacsabb harcok színhelye volt. A Monte San Michele körüli hadállásokért mindkét oldalon éjjel-nappal folyik a harc. A hégy északi lejtőjén az olaszok ismételten behatoltak harcvonalainkba, de az esti órákban sikerült az ellenséget csaknem teljesen elüzni. A San-Metino-szakaszon is folynak még a közelharcok. A görzi hídfő előtt az ellenségnek egy a Podgora-magaslat ellen intézett támadását visszavertük.

Délkeleti hadszíntér:

Gorazde mellett a montenegrói határon osatározás folyik.

A szerb hadszíntéren az üldözés mindenütt előrehaladt. Osztrák-magyar csapatok elérték Uvac Vidlát, a Cigota Polaninát és az Javor-magaslatokat. — Kövess tábornok egy német hadosztlopa a Kraljevóbi Novibazárba vezető ut mindkét oldalán előnyomulva birtokba vette Uscet. — Az odább keletre előnyomuló osztrák-magyar csapatok Babicanál áthaladtak a Raska Kursmaljai uton és rohammal elfoglalták a Lucák hegyen (Babicától keletre) levő szerb elcsancolt állásokat. Ott a védőcsapatokat (3 tiszt és 110 főnyi legénységet 1 gépfegyverrel) elfogtuk. Német és bolgár hadosztályok észak és kelet felől Kussunjához több utvonal csomópontjához közelednek.

Höfer altábornagy,

a vezérkar főnökének helyettese.

A szerbek üldözése erőteljesen folyik.

Berlin, nov. 16.

A német nagy vezérkar jelenti:

Nyugati hadszíntér:

A franciák háromszor is megkísérelték, hogy a november tizenötödikén Ecurietól északkeletre töltek elvett árkot ismét vissza foglalják. Valamennyi kíséreltük meg-hiusult. Az arcvonal többi részén a különböző szakaszokon folyt tüzérségi és aknaharcokon kívül lényeges esemény nem történt. Az ellenséges tüzérség több ízben lötte Lenst. Az október huszonkettedikétől november tizenkettedikéig terjedő időközben a lakosság közül harminchárom halott és ötvenöt sebesült esett a lövetés áldozatául. Katonai kárt nem okozott.

Keleti hadszíntér:

A helyzet az egész arcvonalon változatlan.

Balkáni hadszíntér:

Az üldözés erőteljesen halad előre. Tegnap több mint egyezer szerbet fogtuk el, hét gépfegyvert és három ágyut zsákmányoltunk.

A legfőbb hadvezetőség.

Tisztelegj a rokkant hősöknek!

A katonai parancsnokokok rendelete

— nov. 17.

Szomoruan fordulnak vissza a leányok, amikor a béna katona lába koppan az uton s a rokkant hős egyhanguan emeli az egyik mankó a másik után. Fialtal fiu szegény s a lába elveszett; a katonasípka komoran áll őrt a fején, mintegy igazolás-képpen, hogy sebesült hős a civilruhás illető. A mankó és a faláb kopognak az utcán és marsoló kompánia vonul véletlenül arra. A sánta legény felneáz az éplábu katonákra és visszagondol a menetelekre, a hideg éjszakákra, a gránátütre és a szenvedésekre s mégis könnyű futja el a szemét, mégis halkán sóhajtja:

— Ha én még egyszer bekerül-nék a marskompániába!

De a bakák elhaladnak, a sánta, féllábu harmincnyéves is tovább kopog falábával a járdán. A katonák ránéznek, részvételjesen rávetik tekintetüket, aztán elhaladnak tovább új harcok, új küzdelmek felé.

A rokkant vitéznek nem köszönnek a többiek. Nem szalutálnak a közkatonának, akinek nincs csillaga a galléron. Csak egyszerű csonka katonák, csillag nélkül, még nem is al-tiszt. Nem jár neki a tisztelegés.

A parancsnokságok azonban, a kik számtalan üdvös és emberséges rendelkezéssel adták tanujelét humánus érzésüknek, segítettek ezen a visszasságon. A temesvári katonai parancsnokság elrendelte, hogy béna harcosoknak, akik a harctéren szerzett sebesülésük következtében valamely tagjukat elvesztették, a legénység minden alkalommal tisztelegni tartozik.

A katonaság tehát megbecsüli a sebesült harcosokat és a béna hősöket. Ezután szalutál a csonka bakának az ép bajtárs s ha a menet elvonul a béna hadfi előtt, „Vigyázz, jobbra nézz t!” vezényel a tiszt a csapat élén.

Három hónap a 10-es honvédek történetéből.

A Zemplén számára írta:

Petrik Ernő, honvéd főhadnagy.

XIV.

Harc az erdőben.

Hogy az ellenség az erdő szegélyén van-e közvetlenül, vagy mögötte és mennyire, azt megállapítani nem lehetett. Alig világosodott azonban, láttuk, hogy helyzetünk nem a legkedvezőbb. Dacára hevenyészett fedezőkeinknek, egyik emberünket a másik után éri halálos lövés, anélkül, hogy tudtuk volna, honnan? Mig végre rájöttünk, hogy a ravasz ellenfél ügyesen leleplezte, géppuskákat, jó lövészeket bujtatott fel a kimagasló fák koronái közé, akik onnét felülről biztosan vadásztak embereinkre. Némán figyeltük az erdőszegélyt, míg végre megállapítottuk a megszállott lombokat, mire azokat tüzérségünk pillanatok mulva heves tüzzel árszattotta el. Szép látvány volt, mikor egy-egy jól célzott lövés után a géppuskák kezelő legénységükkel együtt, a jó lövészek holtan vagy élve hullottak alá az összezuzott lombok közül. Most már változott a helyzet, most a mi embereink vették célba a leballó céltárgyakat és lövéseink alig hibáztak, mondhatom, soha ennyi élvezetet nyújtó vadászatban nem vettem részt, a legnemesebb vadra ment és nem volt kegyelem.

Amint az erdőt így megtisztítottuk, a többi már könnyen ment. Rohamra menő ezredünk az állásokban már csak összetört, megfélemlített, alig védekező ellenséget talált.

Ezzel a gy...

áltl elöttünk az...

kulcsa: Breszt-Lit...

Augustus h...

ge utóvédharcok...

a visszavonuló...

dözését. A vissz...

nesen Breszt-Lit...

Repülők ekkor...

hogy a várát a...

lamint az oda...

kább az előlünk...

lakosság nagy...

végzőlküli kocs...

elhagyja. Az o...

védeni fogják. E...

kor már világo...

délnyugati arcv...

Orültünk neki, a...

részünk még ne...

pasztalotok mel...

nekünk is jut...

a leghatalmasab...

Meg is irtuk má...

nek, hogy ha m...

táviratot: „Bre...

ezt a napot...

meg. Mikor azo...

kezett nagy dia...

nem az öröm v...

szorongó félele...

közül, akik ott...

szak már örök...

towski romok...

meg a sors, ho...

lunkat olvasva,

nak értük? Ped...

akik itt vagyuk...

mal, mennyi ont...

sel, a halálféle...

megyünk egy-e...

talán nem agg...

elestünk, nem...

nünket. Az ele...

nem lenne szán...

ni, itt minden...

tét, nyugodtan,

ten hunyja le...

denkinek volna...

juk mindnyájan...

egy csepp abba...

ból majd szere...

godt boldogség...

nak becsülete,

Itt nincs har...

retet van az o...

itt elesünk, az...

könyveket, es...

és néha-néha...

gondolatot vá...

szer, a messz...

országból felk...

csatartereket...

nek elsuttogj...

vagyunk: Né...

kék vagyunk...

mi szeretettü...

— örökké.”

De még

egy kis dolg...

délben éles...

községet, ah...

colt állásban

tattak meg.

Német

lük balra a

lévő ellensé

ellenséges

kilométerre

és annak, an

nát vettük.

Gyer

A febr

próbái seré

utcai palot

alatt anny

áldozatos

A gye

lalkoztatás

györgy le

pattant ki

tott két n

vedelmét

Katonák

Erzsébet-kórház gondnoka, akinek szívességéből multkor is közöltük ezeket a színes harctéri apróságokat. — Örömmel vettük ezuttal is a nekünk átadott anyagot, egyben azonban részvétellel értesültünk, hogy annak szerzője, a vitéz Somogyi hadnagy a levelek megérkezése óta már súlyosan megsebesült. Egy kézi tusává fejlődött nagy ütkezét alkalmasabb jobb ágyékon szűrták, szerencsére azonban sebe nem veszedelmes. Jelenleg a laibachi katonai kórházban fekszik kiváló orvosi kezelés alatt.

Ifj. Somogyi Bert 34-es hadnagy feljegyzéseiből itt adunk ismét néhányat:

X/22. Meguntuk a heverést, hát felmentünk a pánccélokhoz. Szepi, Pali, meg én! Szepitényleges főhadnagy. Istentemre egyik legkiválóbb tisztje a had seregnek. Pali vizes mérnök, én meg, — tudod? Baktattunk, esuzstunk, hasaltunk, végre feljutottunk. Szepi kezdte, dobálta a jó öreg ripacsos bombát esóstól. Jókedvű volt a talján, hát visszadobta. Mi a hegyiből Ment, jött a bomba, pattogott rakásra. — Megunták az embereink a tétlen nézdegélést, puffogtatni kezdtek. A talján válaszolt. Ropogott a fegyver, gyurtuk az istenfáját. Az aknavető főhadnagyunk csupa irigységéből közibük eresztett, a talján meg vissza! Nézte, bámulta a heccelődésünket a tüzéségi megfigyelő. Nem értette a dolgot, mit csinálhatott mást, közibénk eresztett egy pár 6 és feles srappell. Ezt már még sem hagyom, gondolta a miénk s vissza srappellezett, hogy öröm volt nézni. Szállt ide, küldözgettük mi is, mignem a „nehéz” meguntá s belénk engedett egy jó öreg gránátot. Mit? ha te ütöd az én zsidómat, én ütöm a te zsidódat, gondolta a mi „nehezünk” s lőtte cefetül a talján.

X/23. Verje meg a ragya, kisebb-fajta kalamitáért, így a légerben fekszem, 4-5 nap mulva azt hiszem, újra harcra képes leszek. Egy jó azonban van a dologban, t. i. irhatok eleget s így tudomásodra hozhatom a nagy ágyuzást megelőző éjjelen e hó 17-én tartott nemzetközi koncertünk hiteles történetét. Marhát ettünk vacsorára, rummal öblítettük, azután nekik! Fel az első állásba. Csend volt, itt-ott szemtelenkedett csak egy-két lövés. Lassan esuzstunk felfelé, majd fejünket lehajtva, egy páncél mögé telepedtünk le, épen olyan mögé, mint aminő a gépfegyvert védi a gyalogsági tűztől. A többi páncélok meggett a legénység hasalt, néha-néha nagyot pattantva a páncél zárható nyílásán.

Az első szám: felhívás keringőre volt. A bajtársam, aki civilben vizes mérnök, maga készítette bombát vágott át, vékony sivitő hagjával e két szót ordítva: „Szerbuc olasz.” Elesen pattant szét a bomba, olyan hangot adva, mint mikor két óriási cintányért vernek össze a fortissimo erősbbitésére. Utána két-három talján golyóbis, majd csend. Nekigyürkőztünk harmán. Szepi, Pali, meg én, három tiszt, három jobb karral, versenysietéssel dobáltuk a mi jó öreg ripacsunkat! Dzsán, dzsin robbantak szét, közbe egy-egy világító rakéta, erősebb tüzelés, végre végkimerülés, (majd leszakadt a jobb karom). Abbanhagytuk! Vártuk, mikor kezd az „ipse.” Csend!... Ujboli felhívás: „Taliano! Szerbuc Taliano.” Messziről fojtott hangot repített felénk az esti szellő: „Servus.” Altalános éljenzés, megszólalt az „ipse”, Feuer einstellen. Ne járjon a szád, de figyelj, volt a parancsunk. Szerbuc talján!! Ujra az előbbi hang: „Servus.” Venite Italiano, válasz; Kommen Szi: egész érthetően. Összeszedtük a talján tudományunkat, értve alatta gimnasia- lis latinságot s ordítottunk, ahogy a tudónkból telt: „Venite Italiano!” A válasz ujra: „Kommen Szi”, most meg Pali kezdte: „Picolo Emanuelli abono Italiano, Cadorna Pfuji! Sem-

mi felelet. Pár pillanat mulva ujra az én hangom: Venite Savoya! válasz-képen: Kommen Szi! Palenta! Vessz meg, ha már kukurica-máléval kecsesgetsz! Elő a latinval: „In vino veritas.” Csend! Eszembe jutott jó Bajusz Józsi bátyámmal való vendégszereplésem az ősi pataki kastélyban, rákezdtem, ahogyan csak bírja a tudóm: Kunkelko mora tana tini tunti lestin kunkelko, kunkelko! Fújom e-én felül, kétszer, háromszor egymásután. A negyedik ismétlésnél már velem éneklik a bakák is, sőt azon veszem észre magamat, hogy a zászló-

alj tisztjeinek 70 %-e, felsietve az óriás zenebonára, velem énekel. Fel voltak villanyozva a kedélyek, hívtuk az olaszt ujra. Hej, csak próbált volna?! Egyszerre a tulsó oldalról át-kiabál egy hang: „Parlamenten”, bizonyára azt gondolta, hogy azért ordítunk olyan fész, hogy valaki át akar menni s fél, hogy reá lőnek! Ja! volt a felelet. Officier? Ja! Kommen Sie! Azt a beste lelked, minket mersz esabitani, bombát neki. 9 en dobáltuk, közbe zúgott a dal: Kunkelko, mora tana tini tunti lestin kunkelko, mig csak kivirradt.

A VILÁGHÁBORÚ.

(A sajtóiroda hiteles távirati jelentései).

Nagy harcok az olasz fronton.

Budapest, nov. 16.

Az osztrák-magyar vezérkar jelenti:

Orosz hadszintér:

Nincs ujság.

Olasz hadszintér:

A doberdói fensik északi szakasza tegnap is a legmakaosabb harcok színhelye volt. A Monte San Michele körüli hadállásokért mindkét oldalon éjjel-nappal folyik a harc. A hegy északi lejtőjén az olaszok ismételten behatoltak harcnonalainkba, de az esti órákban sikerült az ellenséget csaknem teljesen elűzni. A San-Metino-szakaszon is folynak még a közelharcok. A görzi hídő előtt az ellenségnek egy a Podgora-magaslat ellen intézett támadását visszavertük.

Délkeleti hadszintér:

Gorazde mellett a montenegrói határon csatározás folyik.

A szerb hadszintéren az üldözés mindenütt előrehaladt. Osztrák-magyar csapatok elérték Uvác Videlát, a Cigota Polaninát és az Javor-magaslatokat. — Kövess tábornok egy német hadoszlopa a Kraljevóbul Novibazárba vezető ut mindkét oldalán előnyomulva birtokba vette Uscet. — Az odább keletre előnyomuló osztrák-magyar csapatok Babicanál áthaladtak a Raska Kursmaljai uton és rohammal elfoglalták a Lucák hegyen (Babicától keletre) levő szerb elsáncolt állásokat. Ott a védőcsapatokat (3 tiszt és 110 főnyi legénységet 1 gépfegyverrel) elfogtuk. Német és bolgár hadosztályok észak és kelet felől Kussunjához több utvonat csomópontjához közelednek.

Höfer altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

A szerbek üldözése erőteljesen folyik.

Berlin, nov. 16.

A német nagy vezérkar jelenti:

Nyugati hadszintér:

A franciák háromszor is megkisérelték, hogy a november tizenötödikén Ecurietől északkeletre tőlük elvett árkot ismét vissza foglalják. Valamennyi kísérletük meghiúsult. Az arevonat többi részén a különböző szakaszokon folyt tüzéségi és aknaharcokon kívül lényeges esemény nem történt. Az ellenséges tüzéség több ízben lőtte Lenst. Az október huszonkettedikétől november tizenkettedikéig terjedő időközben a lakosság közül harminchéárom halott és ötvenöt sebesült esett a lövetés áldozatául. Katonai kárt nem okozott.

Keleti hadszintér:

A helyzet az egész arevonalon változatlan.

Balkáni hadszintér:

Az üldözés erőteljesen halad előre. Tegnap több mint egyezer szerbet fogtunk el, hét gépfegyvert és három ágyut zsákmányoltunk.

A legiőbb hadvezetőség.

Tisztelegj a rokkant hősöknek!

A katonai parancsnokárok rendelete

— nov. 17.

Szomoruan fordulnak vissza a leányok, amikor a béna katona lába koppan az uton s a rokkant hős egyhanguan emeli az egyik mankót a másik után. Fiatal fiu szegény s a lába elveszett; a katonasipka komoran áll őrt a fején, mintegy igazolásképpen, hogy sebesült hős a civilruhás illető. A mankó és a faláb kopognak az utcán és marsoló kompánia vonul véletlenül arra. A sánta legény felnéz az épilábú katonákra és visszagondol a menetelésekre, a hideg éjszakákra, a gránátüzre és a szenvedésekre s mégis könny futja el a szemét, mégis halkán sóhajtja:

— Ha én még egyszer bekerülök a marskompániába!

De a bakák elhaladnak, a sánta, féllábú harmincegyes is tovább kopog falábáival a járdán. A katonák ránéznek, részvételleljesen rávetik tekintetüket, aztán elhaladnak tovább új harcterek, új küzdelmek felé.

A rokkant vitéznek nem köszönnek a többiek. Nem szalutálnak a közkatonának, akinek nincs csillagja a galléron. Csak egyszerű csonka katona, csillag nélkül, még nem is altiszt. Nem jár neki a tisztelgés.

A parancsnokságok azonban, a kik számtalan üdvös és emberséges rendelkezéssel adták tanuvelét humánus érzésüknek, segítettek ezen a visszasságon. A temesvári katonai parancsnokság elrendelte, hogy béna harcosoknak, akik a harctéren szerzett sebesülésük következtében valamely tagjukat elvesztették, a legénység minden alkalommal tisztelegni tartozik.

A katonaság tehát megbecsüli a sebesült harcosokat és a béna hőset. Ezután szalutál a csonka bakának az ép bajtárs s ha a menet elvonul a béna hadfi előtt, „Vigyázz, jobbra nézz ti!” vezényel a tiszt a csapat élén.

Három hónap a 10-es honvédek történetéből.

A Zemplén számára írta:

Petrik Ernő, honvéd főhadnagy.

XIV.

Harc az erdőben.

Hogy az ellenség az erdő szegélyén van-e közvetlenül, vagy mögötte és mennyire, azt megállapítani nem lehetett. Alig világozott azonban, láttuk, hogy helyzetünk nem a legkedvezőbb. Dacára hevenyészett fedezékeinknek, egyik emberünket a másik után éri halálos lövés, anélkül, hogy tudtuk volna, honnan? Mig végre rájöttünk, hogy a ravasz ellenfél ügyesen leplezve, géppuskákat, jó lövészeket bujtatott fel a kimagasló fák koronái közé, akik onnét felülről biztosan vadásztak embereinkre. Néman figyeltük az erdőszegélyt, míg végre megállapítottuk a megszállott lombokat, mire azokat tüzéségünk pillanatok mulva heves tüzzel ársztotta el. Szép látvány volt, mikor egy-egy jól célzott lövés után a géppuskák kezelő legénységükkel együtt, a jó lövészek holtan vagy élve hullottak alá az összezuzott lombok közül. Most már változott a helyzet, most a mi embereink vették célba a lehulló céltárgyakat és lövéseink alig hibáztak, mondhatom, soha ennyi élvezetet nyújtó vadászatban nem vettem részt, a legnemesebb vadra ment és nem volt kegyelem.

Amint az erdőt így megtisztítottuk, a többi már könnyen ment. Rohamra ment ezredünk az állásokban már csak összetört, megfélemlített, alig védekező ellenséget talált.

Ezzel a győült előtünk az u kulcsa: Brest-Lit-

Augustus hó ge utóvédharcok a visszavonuló m dözését. A vissza nesen Brest-Lit-

Repülők ekkor hogy a várat a p lamint az oda m kább az előlünk lakosság nagy végnőlküli kocsi elhagyja. Az or védeni fogják. H kor már világo délnyugati arev

Örültünk neki, részünk még ne pasztalokat mell nekünk is jut m a leg hatalmasab

Meg is irtuk m nek, hogy ha m táviratot: „Brest

ezt a napot k meg. Mikor azo kezett nagy dia nem az öröm v szorongó felelő

közül, akik ott szák már örök

towski romok meg a sors, ho

lunkat olvasva, nak értük? Ped

akik itt vagyud mal, mennyi ont

sel, a halálfelel

megyünk egy-e talán nem agg

eléstünk, nem nünk. Az ele nem lenne sz

ni, itt mindenk tét, nyugodtan,

ten hunyja le denkinek vanna

juk mindnyájar egy csepp abba

ból majd szere godt boldogség

nak becsületé, itt nincs hara

retet van az o itt elesünk, az könyeket, esa

és néha-néha gondolatot vá szer, a messz

országból felk csataterüket e nek elstottog

vagunk; Ne kék vagyunk ni szeretetün

— örökké.”

De még egy kis dolg déiben élesa

községet, ab colt állásban

tattak meg. Német lük balra a

lévő ellensé ellenséges

kilométerre és annak, a nátt vettük.

Gye

A feb próbái ser utcai palo

alatt anny áldozatos

A gy lalkoztatá

György le pattant k

tott két r vedelmét

Katonák

November 17.

Ezzel a győzelmünkkel nyitva
elöltünk az ut Nagy-Oroszország
felé: Breszt-Litovszk felé.

Augusztus hó első napjain gyen-
ge utóvédharcok közepette folytatott
a visszavonulást megvert ellenség ül-
te. A visszavonulás iránya egye-
sen Breszt-Litovszk felé mutatott.
Népekkor ekkor már megállapították,
hogy a várát a polgári lakosság, va-
mint az oda menekült, illetve in-
ább az előlünk erőszakkal elhajtott
lakosság nagy tömegekben, hosszú
vágányok között kelet felé
elhagyja. Az oroszok tehát a várát
védeni fogják. Hadtestünk iránya ek-
kor már világosan a hatalmas vár
delnyugati arconala felé mutatott.
Orvultünk neki, modern várostromban
résztünk még nem volt, a szerzett ta-
pasztalatok mellett, — gondoltuk, —
nékünk is jut majd egy kis dicsőség
a legáltalánosabban orosz vár elestekor.
Meg is irtuk már akkor ismerőseink-
k, hogy ha majd olvassák az első
navitató: „Breszt-Litovszk esete”,
ezt a napot különösen ünnepejlék
meg. Mikor azonban tényleg bekövet-
kezett nagy diadalunk, az első érzés
nem az öröm volt otthon, hanem a
szorongó félelem, vajjon szereteitek
közül, akik ott harcoltak, kik alusz-
szák már örök álmukat a brest-li-
towski romok alatt és kiket óvott
meg a sors, hogy újabb dicső diada-
lunkat olvassva, újból csak aggódja-
nak értük? Pedig ha tudnák, hogy
akik itt vagyunk, milyen nyugalom-
mal, mennyi önbizalommal, lelkesedés-
sel, a halálfelelem gondolata nélkül
megyünk egy-egy nehéz rohamra, —
talán nem aggódjanak értünk és ha
elestek, nem siratnának meg ben-
nünket. Az eseted hősöket most még
nem lenne szabad könnyekkel temet-
ni, itt mindenki örömmel áldozza éle-
tét, nyugodtan, büszkén megelégedet-
ten hunyja le örökre szeméit. Min-
denkinek vannak szerettei otthon, tud-
juk mindnyájan, hogy kihulló vérünk
egy csepp abban a tengerben, mely-
ből majd szereteink számára a nyu-
godt boldogság, jólét szeretett hazánk-
nak becsülete, hatalma fog fakadni.

Itt nincs harag, gyűlölet, csak sze-
retet van az otthon levők iránt, ha
itt elesünk, az otthon levőkől nem
kényeket, csak elismerést, becsületet
és néha-néha egy-egy hálás, szerető
gondolatot várunk, amely majd egy-
szer, a messze boldog, nagy Magyar-
országból felkeresi a virágos, elhagyott
csatatereket és az ott nyugvó hősök-
nek elsuttogja: „lásd, mi boldogok
vagyunk; Neked köszönhetjük; büsz-
kék vagyunk rád; a mi halánk, a
mi szeretetünk itt is felkeresi Téged,
— örökké.”

De még a vár őrverdjéig akadt
egy kis dolgunk. Augusztus hó 4-én
délben écsapataink elérték Malkow
községet, ahol azonban erősen elsán-
colt állásban nagy orosz erők állapít-
tattak meg.

Német csapatok a községet; tő-
lük balra a 10. ezred egy erdőben
lévő ellenséges állást támadták. Az
ellenséges állással szemben, attól 2
kilométerre nekünk is volt egy erdőnk
és annak, amint később kitűnt, jó hasz-
nát vettük.

(Folytatjuk.)

HIREK.

Gyermek előadások.

— nov. 17.

A februári háborús gyermek-est
próbái serényen folynak a Kazinczy-
utcai palotában, ahonnan a háború
alatt annyi szép gondolat, oly sok
áldozatos munka indult ki.

A gyermekek háborús célu fog-
lalkoztatásának a gondolata az Oláh
György lelkes és okos fejeस्कéjéből
pattant ki. A közelmúltban megtar-
tott két nyilvános próba-előadás jö-
vedelmét 6 osztotta meg a Rókkant
Katonák országos alapja (75 korona

40 fill.) és Ilonafalva közt (75 korona
40 fill.)

A próba-előadásokat Oláh Ist-
vanné urasszony prólogusa nyitotta
meg átérzett gondolatokkal, szépen
gördülő verssorokkal.

A műsort Molnár Ferenc és Gá-
bor Andor tréfa, Kiss Menyhért és
Sas Ede versei és Kisfaludy Károly
egy szindarabja töltötte ki. A szerep-
lők az Oláh-fiúk, Ferenczy Ödön,
Kohányi Elvira és Imre, Nyomárkay
István, Bánfalvy Olga és Valéria,
Kail Béla, Székely István, Eperjessy
Zoltán, Olchváry Dezső, Jakab Jó-
zsef, Domján Elek, Radó István és
Fuchs István voltak. A Sebesülteket
ábrázoló élőképekben a Kail nővérek és
Boros J. szerepelt. Bizvást elmond-
hatjuk, hogy a kis színészek mind
megállták a helyüket.

Elismerés illeti Hornyay Róla és
Oláh Rózi k. a. t az ügyes maszkro-
zolásért; Rácz Zoltánt pedig az öt-
letes színpadi rendezésért. Eperjessy
Gyula és Olchváry a pénztárnoki
tisztelet látták el. Windt kárpitos és
Bárany villanyos-szerelő ingyen se-
gédkeztek, valamint sokat fáradt Kis
Pál törvényszéki hivataloszója is.

Az alább felsorolt felülfizetéseket
e helyen közzéni meg általunk a ren-
dezőség: Guttmann Mórné 9 kor.,
Oláh Rózsika 8 kor., Bánfalvy Ede
7 kor., Jakab József 5 kor. 50 fill.,
Steinhöffer Sándorné 3 kor., Nyomár-
kay Ödön 2 kor. 50 fill., Ferenczy
Béla, Ambrózy Agoston, Diószeghy
Pál, Kohányi Róbert, Oláh István
2—2 kor., Ferjessy Ferencné, Olch-
váry Dezsóné, Szabó Györgyné, Fe-
nyő Imre, dr. Székely, Baghy József,
Marschall János, dr. Gregovich Izi-
dor, Lengyel János, Gruber József
1—1 kor., Kovaliczky Elek 50 fill.

— Egy zempléni magnáshölgy
háborús kitüntetése. Bárá Waldbott
Frigyes tolesvai nagybirtokos neje,
Beust Hedwig báróné a hadifoglyok
tudakozó irodájában kifejtett önfelá-
ldozó fáradságáért a Vörös Kereszt
hadiétkitményes ezüst érmével lett
kitüntetve.

— Az ujhelyi 10. honvédek el-
esett alezredesének kitüntetése. Uj-
helyben mindenki megatott kegye-
lettel emlékszik Lederer Miksa hon-
védgyalogezeredesre, az ujhelyi hely-
őrség parancsnokára, aki a múlt év
augusztus havában az ujhelyi honvé-
dek első menetszázadát vezette a be-
csület mezejére. Örösi részvételt kel-
tett annak idején, hogy a vitéz ka-
tona mindjárt az első harcokban hősi
halált halt. Hősiességének legfelsőbb
elismerését hirdeti a hivatalos lap
egyik legutóbbi száma, amely közli,
hogy Ötelsége Lederer Miksának, az
ellenség előtt elesett honvédalezre-
desnek a III. osztályu katonai érdem-
keresztet adományozta.

— Ilonafalva a moziban. Az új
idők villanypanorájába bekapogtatott
a könyörület ósdi érzése. Megáll a
gép zakatolása és ríktó pazarsággal
verődnek a tétlen fénysugarak a ko-
pott jövevényre.

— A háború divatba hozta a ko-
pottságot, a szenvedést, a könyörüle-
tet. Hát eljöttém én is ide a divatos
színházba. Ha sok bevételek lesz,
most talán adtok belőle nekem is. El-
vizsem hajléktalan embereknek a Kár-
pátok aljára.

És a kopott jövevényt a legjobb
helyre ültették és megtöltötték a ta-
risnyáját sok-sok pénzzel.

November 24-ikén este a városi
színházban a mozielőadás rendes mű-
sorának keretében lépnek fel Nyevicz-
sorának keretében lépnek fel Nyevicz-
key Mihályné, Sztankovszky Vanda,
Mattyasovszky Kálmán, Donghó Gyula
és Györy Ervin a legmulattatottabb ka-
baré-számokkal. Kérjük a közönséget,
hogy hallgassa meg a szenvedő idők

hívó szavát és töltse meg a roskatag
színházat roskadásig.

— Tarnay sárospataki hangver-
senye nov. 24-én d. u. 5 órakor a
tanítóképző nagytermében lesz a fel-
vidéken építendő tüdőbeteg katoná-
kórház javára. Hőrgő tüdővel hívnak
a beteg hősök és ezt a meghívást
nem lehet visszautasítani.

— Az Ujhelyben eltemetett hősök
síremlék-alapja. Legutóbb, ami-
kor az ujhelyi áll. polgári leányisko-
lának hozzánk küldött adományáról
beszámoltunk, gyűjtésünk összege-
sége hiba esuszott be, amelyet ezen-
nel korrigálunk. A szerkesztőségünk
által eddig gyűjtött s bankban kezelt
alaponk végösszege e szerint nem 484
kor. 76 fillér, mint közöltük, de 509
kor. 76 fillér. Az első félezer korona-
nán is túl járunk tehát, ami lapunk
közönségének lelkes, hazafias ál-
dozatkésztségét mutatja.

— Három vármegye közel felmül-
lő adománya feldult tűzhelyeink ja-
vára. Az egész ország hazafias lelke-
sedéssel karolja fel azoknak a hon-
polgároknak az ügyét, akiknek ottho-
nát a háború elpusztította. Az általá-
nos adakozásból azonban fokozottan
veszi ki részét azoknak a vármegyék-
nek közönsége, melyek földrajzi fek-
vésüknél fogva legközelebb estek az
immár elmúlt veszedelemhez. Itt a la-
kösség ugylátszik a másokkal való
együttérzést egybefoglalja a kiállt
aggodalom érzelmében és a felett va-
ló megkönyebbülésében, hogy a csa-
pástól megmenekült, sokszorosan ál-
doz azoknak javára, akikre ugyanez
a csapás lesujtott. Így aztán kezdet-
ben csekélynek mutatkozó adományok
hatalmas összegekre növekedtek. Bor-
sod vármegye például egyszerűen csak
annyit közölt a Khuen-Héderváry Ká-
rolly gróf elnöklte alatt álló Feldult
Tűzhelyeket Ujralfépitő Országos
Bizottsággal, hogy a vármegye köz-
ségének körében gyűjtést indít a ká-
rosultak javára. Ez az egyszerű beje-
lentés 200,000 koronát eredményezett!
Heves vármegye törvényhatósági bi-
zottsága 2000 koronát szavazott meg
egy ujralfépitendő falá községháza-
nak felépítésére és ugyancsak gyűjtést
indított. Ma Heves vármegye adomá-
nya körülbéli 100,000 koronát tesz
ki. Nógrád vármegye törvényhatósága
5000 koronát adományozott. Hozzájá-
rui azóta a gyűjtés eredménye, mely
október végén elérte a 130,000 koro-
nát. Ez a vármegye azonban összesen
eddig 165,000 koronát adott, mert az
előbb említett két összegzen kívül a
vármegye állategészségügyi alapjából
is megszavazott további 30,000 koro-
nát használatok beszerelésére, eset-
leg gazdasági felszerelésre. Ezzel
Nógrád vármegye különösen szép pé-
ldát adott, mert hiszen ahhoz, hogy a
sujtott vidék lakosságát igazán talpra
állítsuk, nem elég felépíteni számukra
a pusztá falvakat, hanem gondoskodni
kell arról is, hogy az új otthon tőkél-
letes legyen mindabban, ami az élet
folytatásához, az új élet megkezdésé-
hez kell.

— Adományok a Katona-Otthon
részére. A Katona-Otthon részére dr.
Chudovszky Mór 20 kor., Kottán
Györgyné 10 kor. és 300 drb. cigá-
rettát, Szabó Pálné 3 drb. könyvet és
4 drb. társasjátékokat adományozott,
mit is köszönettel nyugtáz az Otthon
vezetősége.

— Hadikölcsön-jegyzés. Sárospa-
táról írják nekünk: A III-ik hadi-
kölcsön jegyzése a Sárospataki Taka-
rékpénztárnál szép eredménnyel folyik
és itt a III. jegyzés úgy az első, mint a

második hadikölcsön jegyzés eredmé-
nyát felül fogja haladni. A városban
s a környéken tapasztalt jelenlegi nagy
pénzbőség, mely a gazdasági év letel-
tével a termésnek jó áron való érté-
kesítése következtében természetes is,
nagyon ajánlatossá tette, hogy illeté-
kes tényezők, különösen pedig lelki-
pásztorainak, főleg gazdaközönségün-
ket a tőkeelhelyezésnek eme jutányos,
biztos s amellet hazafias módjáról
meggyőzzék, különösen hangsúlyozva
a hadikölcsön papiroknak nagyon elő-
nyös kamattétel mellett való lombar-
dírozható voltát. Az alacsonyabb K.
97.10 árfolyamon eszközölt hadiköl-
cson jegyzést október hó 30-án K.
200,000 eredménnyel zárta le a Taka-
rékpénztár, mely összességben a nagyobb,
K. 1000-et meghaladó tételek a kö-
vetkezők:

Sárospataki Gőzmalom társ. K.	20000
Sárospataki Tak.-pénztár R. T.	50000
Csajka Endre	25000
Csajka Endre	30000
Hódy József	25000
Pavletits György	1100
Erdélyi Auerás, Lasztóe	7400
Schultz József, Vajdácska	1050
Kiss Margit, Végardó	5000
Dr. Katona Mihály	5000
Ellend József	3000
Schwager Andorné	7200
G. Márton János, Vencsellő	1300
Balázs István, Vencsellő	2000
Ehrlich Béla, Torda	1050
Szinyei Gerzon	3500
Dr. Kiss Sándor	10000
Tatár Lajos, Sárospatak	5000
Dr. Finkei Ferenéné, Pozsony	1050
Karászi Dánielné, Tiszakarád	2000
Csontos Józsefné	1050
Scholz Oszkár, Vencsellő	4000
Schmid István, Vencsellő	1000
Klein Vilmos, Gáva	1000
Bráda Ferenc, B. Halász	1050
Székely Sámuel	1500
Neumann Péter, Sárospatak	1050
Gaszteger Kálmán	3000
Brzord Rezső	1100
özv. Erdélyi Gáborné	1600
Kállay Istvánné	1050
Borger-testvérek	3000
Szeremlei Gábor	7500
Hrobár János	

— Uj zongoratanárnó Ujhely-
ben. Mint biztos forrásból értesülünk,
Sztanik Camilla okl. zongora és ze-
netanárnó városunkban letelepedik és
a zongora s orgona, valamint a zene-
elméletből alapos oktatást ad. Elő-
jegyzéseket elfogad lapunk szerkesz-
tősége.

— Az Érdekes Ujság háborús al-
bumából most jelent meg 12 gyönyörű
képpel a harmadik sorozat. Az első
két sorozatnak oly nagy sikere volt,
hogy a füzeteiket az országban hama-
rosan szétkapkodták. Miután a képek
oly érdekesek és szépek, hogy vete-
kednek a legművészebb festmények-
kel, ennek a sorozatnak is meg lesz
a nagy népszerűsége. A tokba foglalt
12 képből álló harmadik sorozat ára,
szállítással együtt 2 korona és meg-
rendelhető Az Érdekes Ujság kiadó-
hivatalánál, V., Vilmos császár-ut 78.

— A Vasárnapi Ujság november
14-iki száma szenzációk képeket hoz
különösen a szerbiai harctérről, de a
többi hartereinkről is. Külön művé-
dszi és háborús érdekességül szolgál-
nak Zador István festőművész pompás
harctéri rajzai, melyeket mint katoná-
tiszt a fronton készített. Az új közös
cimer is megtalálható a lapban. Szép-
irodalmi olvasmányok: Laczkó Géza
és Kuprin regénye, Szöllősi Zsigmond
tárcaja, cikk Lütlich váréről. Egyéb
közlemények: Ujházi Ede és Bárany
Róbert, a Nobeldíjat nyert bécsi or-
vos arképe s a rendes heti rovatok:
a háború napjai, Irodalom és művé-
dszet, Sakkjáték, Halálózás stb. A Va-
sárnapi Ujság előfizetési ára negyed-
évre 5 kor., a Világkrónikával 6 kor.
Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság”
kiadóhivatalában Budapest, IV., Egye-
tem-utca 4. Ugyanitt megrendelhető
a „Képes Néplap”, a legolcsóbb ujság
a magyar nép számára, félévre 2 kor.
40 fillér.

Vasúti menetrend

Érvényes 1915. október 1-től.

Indul Sátoraljaujhelyből:

Budapest felé
 Reggel gyors vonat 7 ó 45 p
 " személy v. 7 ó 55 p
 (Csak Miskolczig.)

Délután személy v. postával 12 ó 09 p
 " gyors vonat 4 ó 39 p
 Este személy v. postával 8 ó 55 p

Kassa felé
 Reggel vegyes v. postával 7 ó 25 p
 Délután személy v. postával 1 ó 16 p
 Este személy v. postával 8 ó 30 p
 Éjjel teher v. személyszáll. 3 ó 17 p

Mezőlaborecz és Varannó felé
 Reggel vegyes v. postával 7 ó 10 p
 Este személy v. postával 8 ó 05 p

Csap felé
 Reggel személy v. postával 7 ó 39 p
 Délután személy v. postával 4 ó 51 p
 Este személy vonat 8 ó 45 p
 Munkács-Lavocse-Lemberg felé.
 Este személy vonat 8 ó 55 p
 Királyháza-Máramarossziget-Kolomea felé.

Érkezik Sátoraljaujhelybe:

Budapest felől
 Reggel személy v. postával 6 ó 19 p
 D. u. gyors vonat buffet 12 ó 39 p
 Délután személy v. postával 4 ó 30 p
 Este gyors vonat 7 ó 40 p
 " személy vonat 8 ó 20 p
 (Csak Miskolcztól)

Kassa felől
 Reggel személy v. postával 7 ó 03 p
 Délután személy v. postával 2 ó 06 p
 Este vegyes v. postával 8 ó 27 p

Mezőlaborecz és Varannó felől
 Reggel személy v. postával 7 ó 31 p
 Este vegyes v. postával 7 ó 59 p

Csap felől
 Reggel személy vonat 6 ó 58 p
 Délülött személy v. postával 11 ó 49 p
 Este személy v. postával 7 ó 51 p

Főszerkesztő és laptulajdonos: **Ehler Gyula**
 Felelős szerkesztő: **Teleky Sándor.**

Eladó

6 darab 25 literes üveg ballon és több 10-15 liter ürtartalmu üveg. Cim a kiadóhivatalban.

A ROVÁS

című rovatot olvassa el naponként a Budapesten megjelenő

AZ UJSÁG

politikai napilapban. A háborus helyzet kimerítő és szakszerű magyarázata. Bö hirrovat, tájékoztató és minden tudnivalót felölelő közgazdasági rész.

Egyes példány ára 12 fillér.

Kapható minden ujságelárusítónál.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Egész évre . . . . . K. 32.—
 Félévre . . . . . K. 16.—
 Negyedévre . . . . . K. 8.—
 Egy hónapra . . . . . K. 2.80

Megrendelési cím:

AZ UJSÁG

kiadóhivatala

Budapest, VII., Rákóczi-út 54.

Friss himlőoltó-anyag

állandóan kapható

a „Szt.-Antal“ gyógyszerárban

Sátoraljaujhelyben.

Vérszegénység, sápkór, idegesség és gyomor bajok ellen legkiválóbb gyógyszer a

Tokaji china vasbor

mely valódi tokaji borból készül. Felnőttek és gyermekeknek egyaránt, mint kiválóan tápláló, erősítő, az emésztést elősegítő szer a legjobban ajánlható.

Egy üveg ára 3 korona.

Kapható:

a „Szt.-Antal“ gyógyszerárban

Sátoraljaujhely, Széchenyi-tér.

Az 1916. évre szóló

„ZEMPLEN NAP TÁRA“

számára

hirdetéseket november 25-ig
 vesz fel kiadóhivatalunk.

Megjelen het
 szerdán és
 Szerkesztőség
 Sátoraljaujhely
 Telefon:
 Észirakat ne
 Nyitlterben minde

Csak egy

Talán a
 a vég végén
 csak egy kie
 számolgatássa
 ruval foglal
 het mással,
 talános fogal
 niség nélkül
 kel. Elég vo
 amit az öreg
 dott: hogy t
 és sebesültje
 eddig, — val
 kat ne csiná
 lehetett abb
 Csak egy
 rakozni, addi
 az általános
 kifejezések n
 zódik meg a
 élet. Még ne
 szebb diadal
 vesztesség ny
 takja omlik
 semmistülnek
 nul és vissza
 ságok hasábj
 ketélnék a p
 lentések, fo
 mélyebben t
 legszárnyaló
 elpusztult ta
 esordul az e
 is. Mindegy
 szabad még
 érünk, lehet
 munkának.
 gyászolóktó
 a külön sor
 mus nélkül
 maradnunk
 nál s a hát
 személytele
 Még egy
 kell dolgoz
 ifjak és fér
 bizonyára s
 A materiál
 még, ne az
 A hadtest,
 a század, a
 robog előre
 a háboru é
 neiben telje
 is, mint Fl
 a néphit
 esztendőbe
 személytel
 a hadvisel
 szí elvise
 számára. F
 nat a más
 rom, vagy
 rencesétlen
 a szívünk
 gránát a
 gondoljunk
 fiuk volta

**Tern
 igen
 Minden**